

RUS SAVAŞI VE DÜNYANIN ENERJİ GELECEĞİ

Resmi olarak 20 Şubat 2014'te Rusya'nın Kırım'ı ilhak etme kararı ile başlayan Rusya-Ukrayna savaşı 2022 yılına gelindiğinde devam ettiği görülmektedir. 2022 yılına kadar anlaşmazlıklar ve gerginlik devam etmişse de bölge gerginlik daha çok Kırım ve Karadeniz güvenliği özelinde olmuştur.

Prof. Dr. Hasan Köni

24 Şubat tarihinde Rusya'nın bölgedeki jeopolitik çıkarlarını, vatandaşlarını ve konuşlandırılmış askerlerini koruduğunu iddia eden Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, müdahale için parlamentodan onay almış ve Ukrayna'ya savaş boyunca gerçekleşen en yüksek askeri seferberlik ile "istilaya" başlamıştır. Sürecin devamında Avrupa'dan Rusya'ya tepkiler olmuştur ve ilave olarak Rusya'dan alınan doğalgazda miktar azaltması için karar alındı. Bunun üzerine karşı hamle olarak Rusya Kuzey Akım 1 boru hattından Avrupa gönderilen doğalgazda kısıtlama uygulanacağı söylendi. Rusya, Almanya başta olmak üzere Doğu Avrupa ülkelerinin Rus gazına bağlı olmaları ve ulaşımda kullanılan petrol yakıtlarına gerek duyulması, Amerika'nın ısrarına karşın Suudi Arabistan gibi ülkelerin petrol üretimini artırmayıp fiyatını yirmi sent attırmaları hem Avrupa'yı hem de diğer ülkeleri artan enerji maliyetleriyle baş başa bırakmıştır.

KRİZE KARŞI "ENERJİ ETKİNLİĞİ" STRATEJİSİ

Kuzey yarım küre için soğuk günlerin beklendiği buzamanda, ülkelerinde yeni enerji stratejilerinin ortaya atıldığı görülmektedir. Kriz durumunu aşmak için ileri sürülen stratejilerden biri olan "Enerji Etkinliği" konusundaki çalışmaları hızlandırmaktır. Binaları yeniden tecrit etmek, enerji sarfı az olan ampulleri, buzdolaplarını, çamaşır makinalarını, kurutucuları kullanmak, enerji

sarfı az ısınması kolay yapılar yapmak ve teknolojik olarak gelişecek olan yenilenebilir enerji kaynaklarını devreye sokmak, şimdilik önde gelen stratejiler gibi gözükmemektedir.

ABD'nin Colorado eyaletinde bulunan Rocky Mountain Enstitüsü'nün başkanı Amory Lovin, "Etkinlik, en ucuz, en güvenilir, en temiz ve en hızlı biçimde kullanılacak enerji arzına kavuşmaktır." söylemi ile enerji etkinliği açıklamaktadır.

Yeni yenilenebilir enerji teknolojileri daha revaçta olmalarına karşın, bu teknolojilerin gelişmesi ve yenilerinin devreye sokulması uzun zaman alacağı için, başlangıçta enerji etkinliği tedbirleri üzerine yoğunlaşmanın gerekliliğini belirtmektedir. Bu şekilde Rus gazına bağlılık azaltılırken aynı zamanda enerji kaynağı olarak kömür kullanma işlemlerine dönülmeyecektir. Amerikalı uzmanların belirttiği gibi: enerji üretimi, dağılımı, kullanımı ve ayrıca enerjinin etkin kullanımı acil bir durum arz etmektedir.

Uluslararası Enerji Ajansının raporuna göre, Avrupa'nın kullandığı enerjinin yarısını azaltmak, yılda 650 milyar metre küp gaz kullanımında tasarruf edilmesini sağlayacaktır. Bu durumda, Avrupa 2030 yılına kadar yılda 650 milyar dolarlık bir kazanç sağlamış olacaktır.

Amerika'nın bu gelişmeler karşısında Avrupa'daki bu durumundan faydalandığı görülmektedir. Amerika, AB'ye sıvılaştırılmış gaz ihracatını arttırmaktadır. Biden üretimin artması için bir yürütme emri vermiştir.

Endüstri liderlerinin bütün çabalarına rağmen Avrupa Birliği'nin genel enerji tasarrufu çok düşük bir düzeyde kalmıştır. Bazı enerji gruplarına göre kilowatt saat enerji üretimini gece azaltmak yerine yoğun iş saatlerinde azaltmak iklim ve kamu sağlığı açısından daha kabul edilebilir bir durumdur. Böyle bir durumda elektrik kullananların davranışlarını değiştirme yönüne gidilerek sistemin gerekli

"Çin yeni enerji tasarrufu mühendisliğine geçmede tartışılmaz bir şampiyon olarak ortaya çıkmaktadır."

gördüğü gereksinimler karşılanabilecektir.

Avrupa'daki gelişmeler bütün dünyadaki enerji piyasasını etkilemekte ve enerji fiyatları gittikçe yükselmektedir. Araştırma gruplarına göre birleştirici ve bütünleştirici ısıtma sistemleri yapılmalıdır. Örneğin otomobillerde karbon fiberler kullanmak yerine çelik kullanmak hem su hem de enerji kullanımı açısından 2/3 'lük bir tasarruf sağlayacaktır.

Çin yeni enerji tasarrufu mühendisliğine geçmede tartışılmaz bir şampiyon olarak ortaya çıkmaktadır. Başlayan enerji devrimini Rus-Ukrayna savaşı başlatmıştır.

Günümüzde, rüzgâr ve güneş enerjisi dünyanın 91% kullandığı genel enerji kaynaklarıdır. Uluslararası Enerji Ajansı, gelecek yıllarda yenilenebilir enerjilerin dünya enerjisinin %90'ını kapsayacağını belirtmektedir. Prof. Lovins'e göre nükleer enerji en etkin olamayan enerji kaynağıdır. 2020'de dünya nükleer enerji ile 0.4 gigawatt enerji üretirken, yenilenebilir enerji dizaynları ile 278 gigawatt enerji üretmiştir. Bu da yenilenebilir enerjilerin karbonun her 38 saatte yerini alması demektir.